

ת"פ 56204/06/20 - מדינת ישראל נגד שלמה אדרת גוליאן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 56204-06-20 מדינת ישראל נ' גוליאן ואח'

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

המאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אביה גליקסברג

נגד

הנאשמים

1. שלמה אדרת גוליאן ע"י ב"כ עו"ד אבי חימי ועו"ד משה וייס

2. אופיר אטיאס 3. רמי לוי שיווק השקמה תקשורת בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ירון קוסטליץ ועו"ד שמחה אלבכרי

החלטה

כללי

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של פגיעה בפרטיות, הפרת חובת סודיות ושימוש במאגר מידע בניגוד לחוק. העבירות שאליו מתייחס כתב האישום, בוצעו, על פי הנתען, בין השנים 2011 עד שנת 2016. כתב האישום הוגש ביום 23.6.20.

2. לפניי בקשה מטעם הנאשמים לביטול כתב האישום. על פי הנתען, הגשת כתב האישום נעשתה בניגוד להוראות סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982. על פי הוראת החוק, לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות שנקבעו בנהלים ובהנחיות, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. הנאשמים טוענים כי כתב האישום הוגש לאחר שחלפו המועדים שקבועים בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה בעניין משך טיפול בתיקים, מבלי שניתנה לכך הסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

3. המאשימה טענה כי עמדה במועדים שנקבעו בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנוגע למשך הטיפול בתיקים ועל כן לא נדרשת הסכמתו של היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום.

4. הצדדים חלוקים בשאלה איזו מגרסאותיה של הנחיית היועץ המשפטי לממשלה חלה על העניין. האם חלה הנחיה 4.1202 מחודש אוגוסט 2010 (להלן תיקרא גם: "ההנחיה הישנה") או שמא חלה הנחיה 4.1202 אשר תוקנה בחודש מרץ 2020 (להלן תיקרא גם: "ההנחיה החדשה").

ב"כ הנאשמים טענו כי יש לבחון את השתלשלות האירועים על פי הכללים שנקבעו בהנחיה הישנה עד למועד שבו הוחלפה על ידי ההנחיה החדשה, ועל פי ההנחיה החדשה ממועד כניסתה לתוקף ועל למועד הגשת כתב האישום.

לשיטת המאשימה על המקרה חלה רק ההנחיה החדשה, שכן המבחן הוא האם במועד הגשת כתב האישום עמדה המאשימה בחובותיה מכוח החוק וההנחיות שהיו בתוקפן באותה עת.

5. מחלוקת נוספת נוגעת לשאלת פרקי הזמן שאינם נספרים במניין משך הטיפול של רשויות התביעה בתיק, והם תקופת השלמת חקירה שבוצעה בתיק והתקופה שנוגעת להליכי השימוע שהתקיימו.

6. על מנת להבהיר את השתלשלות העניינים יפורטו בטבלה הבאה מועדי האירועים הרלבנטיים:

תאריך	האירוע
1.3.16	יום הפתיחה בחקירה
16.6.16	יום העברת חומרי החקירה לפרקליטות
19.6.16	יום פתיחת התיק בפרקליטות
19.12.17	ניתנה הארכת פרקליט המחוז למשך שישה חודשים
31.5.18	פרקליט המחוז ביקש מפרקליט המדינה ארכה לשישה חודשים נוספים מיום 19.6.18 (לא נמצאה החלטה בבקשה זו)
18.12.18	יום העברת התיק להשלמת חקירה
10.1.19	תיקון סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי
10.10.19	כניסת סעיף 57א לתוקף
22.12.19	מועד סיום השלמת חקירה (בעניין זה יש מחלוקת)
25.12.19	משלוח כתבי חשדות וזימון לשימוע
מרץ 2020	תיקון הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1202
11.5.20	מועד ישיבת השימוע האחרונה שנערכה בתיק
23.6.20	הגשת כתב אישום

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

7. סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"57א משך הליכי חקירה והעמדה לדין

- (א) משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שיקבעו בנהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי הענין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- (ב) "...

8. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1202 היא הנחייה שנועדה לקבוע מדיניות בתחום סדרי הדין מכח סמכות שניתנה ליועץ המשפטי לממשלה בחוק, שכבר עמד בתוקפו בעת תיקון ההנחיה. תחולתה של ההנחיה החדשה היא אקטיבית, שכן היא פועלת על מצב הדברים כפי שהוא ביום כניסתה לתוקף (ראו ע"א 1613/91 **ארביב נ' מדינת ישראל** (פ"ד מו(2) 765, 780). לפיכך, היא חלה על כל התיקים שכתב האישום בהם הוגש לאחר כניסתה של ההנחיה לתוקף, גם אם החקירה בהם נסתיימה והם היו בטיפול רשויות התביעה טרם כניסת ההנחיה החדשה לתוקף.

9. על כן, משך הטיפול של רשויות התביעה בתיק ייבחן רק על פי ההנחיה החדשה.

10. ההוראות הרלבנטיות בהנחיה החדשה קובעות כדלקמן:

"4. משך הזמן ממסירת תיק החקירה ועד לקבלת החלטת התובע

א. פרקי זמן הקצובים לטיפול התביעה בתיקים -

(1) התובע האחראי על החלטה בתיק חקירה יפעל לגיבוש ההחלטה בדבר

החשד נגד חשוד מסוים ופתיחה בהליכים פליליים בהקדם האפשרי, במסגרת

פרקי הזמן המרביים הקבועים בהנחיה זו ...

(2) ככלל, התביעה תגבש את החלטתה הסופית בעניין תיק חקירה מסוים לא יאוחר

מפרקי זמן אלה:

(א) ...

(ב) בעבירות מסוג עוון ובעבירות מסוג פשע שדין עד עשר שנות מאסר יש

לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 18 חודשים.

(ג) ...

מנין התקופות המצוינות לעיל יחל ביום מועד קליטת התיק ביחידת התביעה ועד למועד

קבלת ההחלטה הסופית בדבר העמדה לדין או סגירת תיק...

...

ג. עילות שבהתקיימן יעצר מנין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק-

...

1. השלמת החקירה.

...

3. התקופה שממועד הגשת בקשה לשימוע על פי סעיף 60 לחוק סדר

הדין הפלילי ועד למועד האחרון של ההחלטה בשימוע או התקופה

שממועד ההודעה לחשוד על אפשרות הגשת בקשה לשימוע עד למועד

האחרון לקיום השימוע, על פי כל דין. פרק הזמן המירבי שבו ניתן יהיה

לעצור את פרק הזמן הקצוב לטיפול בתיק מטעם זה יעמוד על 6

חודשים, אולם, ניתן יהיה להאריך את התקופה האמורה מעבר ל-6

חודשים בהסכמת בא-כוחו של החשוד או ככל שפרקליט המחוז קבע, כי

בנסיבות העניין יש הצדקה להארכת המועד עד להחלטה סופית

בשימוע."

11. בנוסף לאמור לעיל, קובע פרק ד' להנחיה שלושה סוגים של חריגות אפשריות ממסגרת הזמנים הקצובה לטיפול בתיקים, אשר לא יצוטטו במלואן מפאת אורכן.

בתמצית יאמר, כי ניתן לחרוג ממשך הטיפול שנקבע במקרים הבאים:

- א. שישה חודשים ראשונים- בדיווח של הפרקליט המטפל לפרקליט המחוז טרם תום התקופה;
- ב. שישה חודשים נוספים - באישור של פרקליט המחוז שניתן טרם תום התקופה;
- ג. שמונה-עשר חודשים נוספים, בפרקי זמן קצובים של עד שישה חודשים בכל פעם- באישור מראש של המשנה לפרקליט המדינה.

12. במקרה דנן, חומר החקירה הועבר לפרקליטות ביום 16.6.16 (יום חמישי בשבוע), ותיק הפרקליטות נפתח ביום 19.6.16 (יום ראשון בשבוע).

הנחיית פרקליט המדינה אינה מפרשת את הביטוי "מועד קליטת התיק" ביחידת התביעה, במקרה שבו יש פער זמנים בין המועד שבו נמסר פיזית חומר החקירה לבין המועד שבו נפתח תיק התביעה וחומר החקירה שהועבר משוין אליו. לטעמי יש להתייחס אל מועד קליטת התיק כאל המועד שבו נפתח תיק הפרקליטות. עובר למועד זה אין כל דרך לטפל בתיק, לקבל בו החלטה כלשהי ואף לא להקצותו לטיפולו של פרקליט מסוים. מסקנה זו מתיישבת גם עם הפרשנות הלשונית הפשוטה של ההנחיה, הנוקטת בביטוי "קליטת התיק" ולא בביטויים כמו "העברת" או "מסירת" חומר החקירה.

13. תיק החקירה נקלט, אם כן, בפרקליטות המחוז ביום 19.6.16. כתב האישום הוגש ביום 23.6.20, דהיינו משך הטיפול בתיק ארך **ארבע שנים וארבעה ימים**.

14. לטענת המאשימה, בתקופה זו אין למנות את התקופה שבה נשלח התיק להשלמת חקירה, מיום 18.12.18 עד ליום 22.12.19 (על פי הטיעון בכתב) או עד ליום 5.1.20 (על פי הטיעון בעל פה), וכן את התקופה שהוקדשה להליכי השימוע, מיום 25.12.29 ועד למועד הגשת כתב האישום.

סוגיית השלמת החקירה

15. אין חולק כי התיק הועבר על ידי הפרקליטות להשלמת חקירה ביום 18.12.18.

16. טענת ההגנה בנושא זה היא כי מדובר בהשלמת חקירה שארכה, בפועל, ימים ספורים בלבד, שכללה גביית הודעות מעטות, שניתן היה לגבות אותן במועד מוקדם יותר, וכי נסיבות ביצוע השלמת החקירה מעלות חשש שכל תכליתה הייתה לעצור את פרק הזמן הקצוב לטיפול בתיק.

17. הצדדים העמידו לעיוני את רשימות חומרי החקירה שנערכו בתיק, וכן מספר מזכרים שנערכו על ידי שוטרים ועל ידי חוקרים אחרים שהשתתפו בחקירת העבירות, מן התאריכים 24.12.19, 5.1.20, 22.12.19 ו- 14.2.19.

18. מתוך המסמכים שהוגשו ניתן ללמוד, כי לאחר העברת התיק להשלמת חקירה נגבו 15 הודעות מחשודים ומעורבים בימים 4.3.19, 16.7.19 - 18.7.19 ו- 22.7.19. בנוסף ישנן מספר הזמנות לעבודת מ"ט בתאריכים 17-21.7.19 (ניתן להניח כי מדובר בהזמנת הקלטות של חקירות החשודים שנערכו בימים אלה), וכן פעולות של הפקת רישום פלילי של חשודים בחודש יוני 2019, שאינן מהוות פעולות חקירה מהותיות.

19. אשר לזכ"דים שהוגשו על ידי המאשימה - הזכ"ד שנערך ביום 24.12.19 על ידי החוקר פני כהן שכותרתו "זכ"ד קבלת תפוסים מחברת פלאפון תקשורת בע"מ" (מסמך י"ג) מתאר פעולת חקירה שבוצעה כבר בשנת 2016, ואינו מהווה "השלמת חקירה". גם הזכ"ד מיום 5.1.20 שנערך על ידי אותו חוקר וכותרתו "זכ"ד צריבת תפוסים ע"ג תקליטור" (מסמך י"ד) מתאר פעולה טכנית של העתקת מדיה מגנטית שנתפסה זה מכבר, פעילות שאינה פעולת חקירה מהותית.

מנגד, זכ"ד שכתב החוקר עדי חאג' ביום 22.12.19 שכותרתו "זכ"ד התכתבות עם אלי סנה מחברת פלאפון תקשורת בע"מ" (מסמך י"א), מתאר פעולת חקירה מהותית, והיא, כפי הנראה, פעולה החקירה המהותית האחרונה שנעשתה במסגרת השלמת החקירה.

גם המאשימה עצמה התייחסה בתשובתה הכתובה ליום 22.12.19 כאל מועד סיום השלמת החקירה (ראו הטבלה בעמ' 2 לתגובת המאשימה מיום 19.10.20).

20. לנוכח היקף פעולות החקירה שבוצעו, אשר רובן ככולן פעולות מהותיות של גביית הודעות ממעורבים וחשודים, יש לדחות את הטענה כי כל תכליתה של השלמת החקירה היתה להוות תירוץ להתארכות משך הטיפול בתיק.

21. אכן, העובדה כי השלמת החקירה התבקשה ביום 22.12.18, אך המשטרה החלה לבצע את פעולות החקירה שהשלמתן נדרשה רק כעבור כשלושה חודשים מעוררת אי נחת. עם זאת, כפי שעולה מתוך תגובת המאשימה שלא נסתרה בעניין זה, המשטרה לא חרגה מנוהל אגף החקירות והמודיעין המגביל את משך תקופת החקירה.

22. סיכומם של דברים בעניין זה, התקופה בת **שנה וארבעה ימים**, שתחילתה ביום 18.12.18, שבו הועבר התיק להשלמת חקירה, וסיומה ביום 22.12.19, שבו בוצעה פעולת החקירה המהותית האחרונה, לא תבוא במניין התקופות של משך הטיפול בתיק.

סוגית השימוע

23. על פי סעיף 3 לפרק 4.ג של ההנחיה החדשה, תחילת התקופה המתייחסת לשימוע ואשר אינה באה במניין תקופות הטיפול בתיק היא ביום הגשת הבקשה לשימוע או ביום ההודעה לחשוד על אפשרות הגשת בקשה לשימוע.
24. כתבי החשדות וההודעות בדבר זכויות החשודים לשימוע נשלחו אליהם ביום 25.12.19, ומועד זה הוא תחילת התקופה שאינה נספרת בשל הליכי שימוע.
25. בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה הוגבלה התקופה המוקדשת לשימוע לשישה חודשים בלבד, ואולם נקבע כי ניתן יהיה להאריכה מעבר לשישה חודשים בהסכמת באי כוחו של החשוד, או ככל שפרקליט המחוז קבע כי בנסיבות העניין יש הצדקה להארכת המועד עד להחלטה סופית בשימוע.
26. ביום 15.3.20 פנה ב"כ הקודם של הנאשמים 2-3 בבקשה לקבל ארכה לעריכת השימוע, בשל היקף חומרי החקירה, מורכבותם והצורך להתעמק בהם. בפועל, התקיימו מספר ישיבות שימוע, שהאחרונה בהם ביום 11.5.20. כתב האישום הוגש כחודש וחצי לאחר מכן, ומקובלת עלי עמדת המאשימה שלפיה לא ניתן לצפות שבתיק מורכב ובו מספר חשודים וחומר ראיות רחב היקף, ההחלטה בשימוע תתקבל מיד לאחר סיומו. פרק הזמן שנדרש לצורך קבלת ההחלטה במקרה דנן הוא סביר, ובקשת הארכה של הסנגור הקודם מגלמת בתוכה הסכמה להארכת התקופה המוקדשת לשימוע מעבר לשישה חודשים, אף אם הדבר לא נאמר בה מפורשות.
27. עם זאת, בסופו של יום, הליכי השימוע ממועד משלוח כתב החשדות ועד ההחלטה על הגשת כתב האישום, ארכו פחות משישה חודשים.
28. לפיכך יש לקבוע כי התקופה שמיום 25.12.19 עד ליום 23.6.20, פרק זמן של **חמישה חודשים ועשרים ושמונה ימים** (ולא שישה חודשים ועשרים ושמונה ימים, כפי שנטען בסעיף 12 לתגובת המאשימה מיום 19.10.20), לא תבוא במניין התקופות של משך הטיפול בתיק.

סיכום ביניים

29. מיום קליטת תיק החקירה בפרקליטות ועד ליום הגשת כתב האישום חלף פרק זמן של ארבע שנים וארבעה ימים. מתוך תקופה זו יש לנכות את פרקי הזמן שבהם התקיימה השלמת חקירה- שנה וארבעה ימים, וכן את תקופת הליכי השימוע- חמישה חודשים ועשרים ושמונה ימים, ובסך הכל- שמונה-עשר חודשים ויומיים.
30. לפיכך, משך הטיפול בתיק על ידי הפרקליטות היה **שלושים חודשים ויומיים**. פרק זמן זה ארוך בשנים-עשר חודשים ויומיים ממשך הטיפול שנקבע בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה.

31. על אף האמור, ההנחיה מאפשרת הארכת משך הטיפול בתנאים שונים, ויש לבחון האם תנאים אלה התקיימו במקרה דנן.

אישורים להארכת משך הטיפול

32. ביום 19.12.17 ניתנה על ידי פרקליט המחוז ארכה לטיפול בתיק למשך שישה חודשים נוספים. כזכור, על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה ארכה ראשונה יכולה להתקבל בהודעה של הפרקליט המטפל לפרקליט המחוז לפני תום התקופה, כך שמוכן כי גם פרקליט המחוז מוסמך היה ליתן ארכה כאמור, ומכל מקום המועד שבו ניתנה הארכה הוא לפני תום התקופה (וחל ביום האחרון שלה). תוקפה של ארכה זו הוא עד ליום 19.6.18.

33. בתוך תקופה זו, ביום 31.5.18, פנה פרקליט המחוז לפרקליט המדינה בבקשה למתן ארכה נוספת בת שישה חודשים. לפניה זו לא התקבלה תשובה, ומכל מקום המאשימה לא איתרה תשובה של פרקליט המדינה. עם זאת, בהתאם לסעיף 2.ד.4 להנחיה החדשה, ארכה שנייה של עד שישה חודשים היא בסמכות פרקליט המחוז עצמו. מובן כי אם פרקליט המחוז פנה בבקשה לקבל ארכה לטיפול בתיק (על פי הכללים שקבעה ההנחיה הישנה שחלה באותה עת) הוא סבר והסכים כי ארכה זו נחוצה, ומשכך, ניתן לקבוע כי למעשה ניתנה ארכה נוספת בת שישה חודשים לטיפול בתיק.

34. בסך הכל ניתנו שתי ארכות לטיפול בתיק, למשך תקופה כוללת של שנים-עשר חודשים, דהיינו, משך הטיפול המירבי בתיק על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה במקרה דנן אמור היה להיות שלוש חודשים.

35. כאמור לעיל, משך הטיפול בפועל של הפרקליטות בתיק היה שלוש חודשים ויומיים. לפיכך, המסקנה היא כי כתב האישום הוגש יומיים לאחר תום התקופה שנקבעה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה כתקופה המרבית ביחס למשך הטיפול של רשויות התביעה בתיק. אף אם מדובר באיחור של יומיים בלבד, בהתאם להנחיה, נדרש אישור היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום.

מסקנות

36. כתב האישום הוגש מבלי שהתקבל אישור היועץ המשפטי לממשלה הנדרש לצורך הגשתו, ובכך נפל בו פגם, כמשמעותו בסעיף 149(3) לחוק סדר הדין הפלילי.

37. אמנם, בהתאם לדוקטרינת הבטלות היחסית, הפגם האמור בכתב האישום אינו מחייב את המסקנה כי כתב האישום בטל מעיקרו. עם זאת, בשים לב למשך הטיפול של הפרקליטות בתיק ומורכבותו (שיש בהן כדי ללמד על מורכבות ומשך הטיפול הצפוי בבקשה לאישור היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום) והעובדה כי המשפט טרם החל, ומנגד- העובדה כי העבירות אינן עומדות על סף התיישנות, מצאתי להורות על ביטול כתב האישום בשל הפגם שנפל בו.

38. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד חשוון תשפ"א, 11 נובמבר 2020, בהעדר
הצדדים.